

MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.

MARSEANN FARRUGIA

Seduta tad-9 ta' Gunju, 2014

Avviz Numru. 250/2010

Hydroelectric Limited

Vs

Geomike Limited u b'digriet tal-11 t'April, 2011

gie kjamat fil-kawza John Cauchi

Il-Qorti,

Il-Qorti rat ir-rikors tas-socjeta attrici fejn talbet li s-socjeta konvenuta tigi kkundannata thallas lis-socjeta attrici s-somma ta' hamest elef u disa' mitt Euro u sebgha u sebghin centemzu (€5900.77),

Kopja Informali ta' Sentenza

raprezentanti bilanc ta' prezz ta' merkanzija mibjugha u konsenjata mis-socjetà attrici lis-socjetà konvenuta (kopja statement Dok A).

Bl-ispejjez u bl-interessi legali mid-data tal-fattura sad-data ta' pagament effettiv kontra s-socjetà konvenuta li minn issa hi ingunta ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjetà Geomike Limited fejn eccepjet:

1. Illi preliminarjament, l-esponenti socjetà ma hix il-legittimu kontradittur tar-rikorrenti stante illi hija, fl-ebda hin u waqt, ma dahlet f'xi trattattivi mar-rikorrenti socjetà u fl-ebda hin ma awtorizzat lil xi impjegat minn taghha sabiex jidhol f'xi trattattivi mal-istess socjetà rikorrenti u ghaldaqstant galadarba jirrizulta li kull trattattiva saret ma certa John Cauchi, li la hu ufficcjat, azzjonist u lanqas qatt kien awtorizzat jirraprezenta lis-socjetà eccepjenti, kull azzjoni ghandha tigi diretta lilu stante illi huwa dejjem agixxa f'ismu u minn jeddu ghal liema raguni s-socjetà esponenti ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.
2. Illi fil-mertu, t-talba attrici ghandha tigi michuda bl-ispejjes kontra s-socjetà rikorrenti peress illi s-socjetà eccepjenti qatt ma ordnat ix-xogholijiet imsemmija fl-att tar-rikors.
3. Salv eccezzjonijiet ohra u kull azzjoni ohra li tista' tispetta lis-socjetà eccepjenti kontra l-istess John Cauchi.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tat-11 t'April 2011 fejn gie kjamat in kawza John Cauchi.

Rat ir-risposta tal-kjamat fil-kawza John Cauchi, li eccepixxa:

1. Illi l-eccepjent ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju peress li mhux il-legittimu kontradittur u ma ghandu l-ebda relazzjoni guridika mis-socjetà attrici,

Kopja Informali ta' Sentenza

stante li l-merkanzija mibjugha mis-socjetà attrici saret fuq ordni u a beneficju tas-socjetà konvenuta Geomike Limited li effettivament hija l-proprjetarja tal-fond “Cote D’Azur Restaurant” in konnessjoni ma liema fond appuntu inxtraw l-oggetti mibjugha mis-socjetà attrici li taghhom qed tippretendi l-hlas.

2. Illi l-eccipjenti mhux debitur tas-socjetà attrici tal-ammont pretiz permezz tal-proceduri odjerni u kwalsijasi ammont huwa semmai dovut mis-socjetà konvenuta Geomike Limited.
3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Semghet ix-xhieda, u rat d-dokumenti u l-atti kollha ipprezentati.

Semghet it-trattazzjoni finali tal-avukati difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Il-Fatti

Il-fatti saljenti li taw lok ghal din il-vertenza huma s-segwenti:

1. Is-socjetà konvenuta ghandha restaurant bl-isem Cote d’Azur, go Marsascale. L-ufficju registrat ta’ din is-socjetà huwa l-indirizz tal-istess restaurant.¹
2. George Cauchi ghandu 5,999 ishma f’din is-socjetà u huh, Michael Cauchi ghandu sehem wiehed (1). George Cauchi huwa l-unika direttur tas-socjetà konvenuta, u ghandu ir-rapprezzanza kemm legali kif ukoll gudizzjarja tal-istess socjetà.²

---

¹ Ara fol. 106 tal-process.

² Ara fol. 107 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Is-socjetà konvenuta ddecidiet li taghmel *refurbishment* tar-restaurant taghha, u d-direttur George Cauchi inkariga lil kjamat in kawza, John Cauchi, li jigi huh l-iehor bhala *Project Manager* biex jiehu hsieb dan ir-*refurbishment*.³
4. Bi ftehim ma' George Cauchi, John Cauchi beda jixtri oggetti relatati mal-elettriku minghand is-socjetà attrici sabiex jigu uzati fir-*refurbishment* tar-restaurant.
5. Peress li John Cauchi kien jixtri minghand is-socjetà attrici fuq bazi regolari u kien jixtri *on credit*, is-socjetà attrici hargitlu *Client Account Application Form*, li mela John Cauchi stess.⁴ Meta mela din il-formula, John Cauchi nizzel bhala *account name* « Cote d'Azur » - Geomike Ltd » u ta l-indirizz tar-restaurant/socjetà, id-dettalji tieghu u ta huh George Cauchi, id-direttur tas-socjetà konvenuta, in-numru tal-VAT tas-socjetà konvenuta u iffirma semplicement bhala « John Cauchi ». Dan sar fis-17 t'Awwissu 2009.
6. Din il-*Client Application Form* tghid hekk : « *We the undersigned wish to open an account with Hydroelectric Ltd. We undertake to pay all amounts due within the period stipulated on invoices. We confirm that the information provided below is correct and that we understand and accept the terms of trade of Hydroelectric Limited, along with the Invoice Finance Information overleaf.* »⁵
7. L-affarijiet kien jordnahom John Cauchi u normalment jigborhom hu mill-hanut wara li jiffirma l-fatturi. Pero f'zewg okkazzjonijiet l-affarijiet gew migbura minn George Cauchi, li kull darba iffirma l-fattura relativa.⁶ Dan huwa konfermat ukoll minn George Cauchi fix-xhieda tieghu, li jghid ukoll li meta gabar l-affarijiet mill-hanut, hu ma hallas xejn.⁷
8. Is-socjetà attrici kienet tibghat l-*invoices* u l-*statements* indirizzati li « Cote d'Azur Restaurant » u taht « Geomike Ltd » fl-indirizz tagghom Marsascale.⁸ Mary Cordina, l-*accounts clerk*, tas-socjetà attrici, xehdet li hi qatt ma kella xi ilment minghand George Cauchi dwar dawn l-*statements* jew l-*invoices*.⁹
9. Illi s-socjetà konvenuta kienet ghamlet tlett pagamenti lis-socjetà attrici permezz ta' bank drafts mahruqa minn kont li s-socjetà konvenuta ghandha mal-Bank of

³ Ara x-xhieda ta' George Cauchi a fol. 120 tal-process.

⁴ Ara xhieda ta' Leonard Galea a fol. 98 tal-process.

⁵ Ara Dok LG 1 a fol. 99 tal-process.

⁶ Ara fol. 35 u 44 tal-process.

⁷ Ara xhieda ta' George Cauchi a fol. 121 tal-process.

⁸ Ara Dok MC1 u MC2 a fol. 32 *et seq.* tal-process.

⁹ Ara xhieda ta' Mary Cordina a fol. 115 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

Valletta p.l.c., u dawn il-bank drafts huma datati 4 t' Awwissu 2009, 7 t' Awwissu 2009 u l-1 ta' Settembru 2009.¹⁰

10. George Cauchi, id-direttur tas-socjetà konvenuta ma hux qed jikkontesta li l-affarijiet kollha li nxtraw minghand is-socjetà attrici intuzaw fir-*refurbishment* tar-restaurant, pero huwa qed jallega li hu ma kienx jaf li John Cauchi kien iffirma ftehim mas-socjetà attrici biex jixtri *on credit*, u li John Cauchi ma kellu l-ebda awtorizzazzjoni mis-socjetà konvenuta sabiex jiffirma dan il-ftehim.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

Mill-fatti li rrizultaw mill-process kif fuq elenkati, kif ukoll mill-ecezzjonijiet sollevati kemm mis-socjetà konvenuta kif ukoll mill-kjamat in kawza jirrizulta immedjatament evidenti li ebda wiehed minnhom ma hu qed jikkontesta: (i) il-fatt li s-socjetà attrici bieghet merkanzija u kkonsenjata lis-socjetà konvenuta ghar-*refurbishment* tal-fond Cote D'Azur Restaurant, u (ii) il-*quantum* tal-ammont minnha pretiz bil-proceduri odjerni. L-unika kontestazzjoni f'dawn il-proceduri tas-socjetà konvenuta kif ukoll tal-kjamat in kawza hija li la s-socjetà konvenuta u lanqas il-kjamat in kawza ma huwa responsabbli ghall-hlas tal-ammont mitlub mis-socjetà attrici, stante li skond kull wiehed minnhom qed jallega li dan l-ammont huwa lilha dovut mill-iehor.

Is-socjetà konvenuta qed tikkontendi li John Cauchi – li kjarament kien involut fix-xoghlijiet esegwiti fil-fond Cote D'Azur Restaurant – ma kienx awtorizzat jagixxi ghan-nom taghha u ghalhekk se mai agixxa ghan-nom tieghu personali, meta iffirma l-*Client Account Application Form*, u konsegwentement kull hlas pretiz mis-socjetà attrici ghandu jigi saldat minnu.¹¹ Issa huwa pacifiku li John Cauchi ma kellux ir-rapprezentanza legali tas-socjetà konvenuta. Pero, id-direttur uniku tas-socjetà konvenuta, George Cauchi xehed hekk: '*Fil-fatt kien l-istess hija John li semmejt li beda jixtri minn ghand Hydroelctric Limied bhala Project Manager u dan inkonnessjoni ma refurbishment tar-Restaurant bl-isem ta' Cote D'Azur ... .. Jiena bhala ordinijiet ma ghamilx minn ghand is-socjetà*

---

¹⁰ Ara Dok RA 11, Dok RA 13 u Dok RA 16 a fol. 124, 125 u 126 rispettivament, u x-xhieda ta' Romuald Attard a fol. 130 tal-process.

¹¹ Ara r-risposta tas-socjetà konvenuta a fol. 17 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

*attrici pero' ghal darbtejn gbart xoghol sabiex jintuza fir-restaurant li semmejt, biex inkun aktar preciz ghar-refurbishment.*¹²

Ghalkemm il-Memorandum u l-Articles of Association tas-socjetà konvenuta ma giex ezebit, ma gie qatt kontestat, anzi gie affermat mill-uniku direttur tas-socjetà konventa, li s-socjetà konvenuta verbalment tat lil John Gauci il-kariga ta' *project manager* ghal dak li jirrigwarda ir-*refurbishment* tar-restaurant. Mill-atti ma hemm xejn x'jindika li din il-kariga ma inghatatx validament u legalment. Ghalhekk, sabiex tirrizolvi din il-kwistjoni, il-Qorti trid tiddetermina x'inhuma l-funzjonijiet ta' *manager* taht il-ligi. Billi f'dan il-kaz, l-inkarigu ma sarx bil-miktub, huma applikabbli d-disposizzjonijiet tal-Kodici tal-Kummerc dwar il-funzjonijiet ta' *manager* (fit-test Malti msejjah "institur")

Fil-ligi ma hemm xejn li jimpedixxi socjetà kummercjali milli tappunta *manager* taht id-disposizzjonijiet tal-Kodici tal-Kummerc. Fil-fatt, il-**Prof. Andrew Muscat**, fil-ktieb tieghu **Principles of Maltese Company Law**,¹³ jghid hekk: "*The position of a manager within a company was re-visited in Martin Degiorgio noe vs Joseph Grima noe.*¹⁴ *The manager of the defendant company had purchased an air ticket from the plaintiff company on credit terms. The defendant company submitted that its manager had no authority to purchase the air ticket. Finding that the defendant company had, on the facts, appointed the manager in terms of the Commercial Code, the Court held that the company was, in the absence of any limitation on his authority bound by his acts. This judgement is significant in that the Court of Appeal acknowledged that a company may appoint managers in terms of the Commercial Code.*"¹⁵

Il-Kodici tal-Kummerc jippreskrivi hekk fuq il-*manager* (institur):

57. L-institur hu dak li jiġi inkarigat, persunalment u fil-fiss, mill-kummerç jew minn linja ta' kummerç tal-prinċipal f'post jew f'postijiet partikolari. ... ..

---

¹² Ara x-xhieda ta' George Cauchi a fol. 120 tal-process.

¹³ Malta University Press, 2007.

¹⁴ *Court of Appeal (12.02.1996)*

¹⁵ Pag. 857-858.

Kopja Informali ta' Sentenza

59. (1) *L-inkarigu mogħti lil wieħed biex jaġixxi ta' institur jista' jkun espress jew taċitu.*

(2) Fl-ewwel każ, jekk il-prinċipal ikun irid jagħmel limiti għas-setgħat mogħtija lill-institur b'mod li titnissel prezunzjoni li dawk il-limiti huma magħrufa mit-terzi, hu għandu jipprezenta fil-qorti l-waħda jew l-oħra msemmija fl-artikolu 55 nota li turi haġa b'haġa x'inhuma dawk il-limiti kollha u jfittex li dik in-nota tiġi mwaħħla fil-Borża tal-Kummerċ u maħruġa fil-Gazzetta tal-Gvern u f'gazzetta oħra, jekk jista' jkun kummerċjali.

(3) Fit-tieni każ, l-inkarigu mogħti lil wieħed biex jaġixxi ta' institur jitqies, għal quddiem it-terzi, li hu ġenerali u li fih jidhlu l-atti kollha li jagħmlu ma' l-eżerċizzju tal-kummerċ u li huma meħtieġa għall-eżerċizzju tal-kummerċ jew tal-linja ta' kummerċ li għalihom ikun ġie mogħti lilu dak l-inkarigu, jekk il-prinċipal ma jippruvax li t-terzi kienu jafu bil-limiti ta' dak l-inkarigu fiż-żmien li għaqqdu n-negozju.

60. *Il-prinċipal hu responsabbli għall-egħmil tal-institur u għall-obbligazzjonijiet li dan ikkuntratta fil-limiti tal-kummerċ jew tal-linja ta' kummerċ li jkunu ġew imħollija f'idejh.*

61. *Il-mutwu magħmul lill-institur ma jobligax lill-prinċipal ħlief meta jingħad l-iskop li għalih ikun sar u dan l-iskop ikun fil-fatt dwar il-kummerċ jew linja ta' kummerċ li minnhom l-institur ikun inkarigat.*

62. (1) *L-institur għandu dejjem jimxi f'isem il-prinċipal, u meta jiffirma għandu jniżzel, flimkien ma' ismu u kunjomu, l-isem u l-kunjom jew id-ditta tal-prinċipal, biż-żieda tal-kelmiet "bi prokura" jew oħrajn li jfissru hekk."*

(2) Fin-nuqqas ta' din id-dikjarazzjoni, l-institur jobligax ruħu persunalment; izda f'dak il-każ, it-terzi jistgħu jeżerċitaw, ukoll kontra l-prinċipal, l-azzjonijiet li jitnisslu minn dawk l-atti tal-institur li

Kopja Informali ta' Sentenza

jagħmlu ma' l-eżerċizzju tal-kummerċ u li huma meħtieġa għall-eżerċizzju tal-kummerċ, li minnu jkun inkarigat.”

Mill-provi prodotti, u anki ghax dan gie ammess mill-uniku direttur tas-socjetà konvenuta stess George Gauci, jirrizulta li l-inkarigu li hu ta lil John Gauci kien ta' istitutur tas-socjetà konvenuta ghal dak li ghandu x'jaqsam mar-*refurbishment* tar-restaurant, fit-termini tal-Artikolu 57 tal-Kodici tal-Kummerc. Ma jirrizultax li s-socjetà konvenuta ma illimitatx is-setghat ta' John Gauci ai termini tal-Artikolu 59(2), u ghalhekk is-setghat ta' John Gauci bhala istitutur kienu generali u seta' jagixxi f'isem is-socjetà limitament ghal dak li kellu x'jaqsam mal-inkarigu lilu moghti. Ghalhekk, is-socjetà konvenuta hija marbuta in principju bil-kuntratti li John Gauci, in eżekuzzjoni tal-inkarigu tieghu.

L-unika diffikulta li hemm fil-kaz odjern li ghalkemm fil-*Client Account Application Form*, John Cauchi ta l-isem u n-numru tal-VAT tas-socjetà konvenuta, meta iffirma huwa ma kitibx "*bi prokura*" tas-socjetà konvenuta jew xi kliem simili, kif jesigi l-Artikolu 62(1) tal-Kodici tal-Kummerc.

Pero, fl-ewwel lok, din il-Qorti tirrileva li dan ir-rekwizit li l-*manager* jindika ghal min qed jiffirma huwa fl-interess tal-istess *manager* biex ma jigix responsabbli personali flimkien mal-principal tieghu, kif jghid l-Artikolu 62(2). Fil-kaz odjern, Mary Cordina, l-*accounts clerk*, tas-socjetà attrici xehdet li ghas-socjetà attrici l-klijent kienet is-socjetà konvenuta biss,¹⁶ u fil-fatt l-invoices u l-statements dejjem hargu f'isem is-socjetà konvenuta.

Fit-tieni lok, il-Qorti tirrileva li s-socjetà attrici kienet tibghat dawn l-invoices u l-statements fl-ufficju registrat tas-socjetà konvenuta, u d-direttur uniku tas-socjetà konvenuta qatt ma ilmenta dwarhom mas-socjetà attrici. Ghalhekk, is-socjetà konvenuta ma tistax tallega li ma kienitx taf li John Cauchi kien qieghed jixtri *on credit*, u minkejja dan hija qatt ma waqqfitu, jew kellmet lil xi ufficjal tas-socjetà sabiex twaqqaf dan il-kreditu. Inoltre, George Cauchi stess in kontro-ezami ikkonferma, '*Jiena kont naf li qed jinxtrow oggetti ohra ... ..*'¹⁷ Mhux talli ma ghamlet xejn, talli d-direttur uniku taghha George Cauchi mar darbtejn l-hanut tas-socjetà attrici sabiex jiehu l-konsenja tal-affarijiet, u ffirmat l-fattura minghajr ma hallas xejn. Inoltre, is-socjetà konvenuta hallset tlett darbiet – l-ahhar

¹⁶ Ara xhieda ta' Mary Cordina a fol. 115 tal-process.

¹⁷ Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' George Cauchi a fol. 121 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

darba wara li John Cauchi kien iffirma il-*Client Application Form* – lis-socjetà attrici tramite *bank drafts* mahrugin mill-kont taghha stess.

Mis-suespost, huwa car li s-socjetà konvenuta, tramite d-direttur uniku taghha George Cauchi, accettat il-bejgh u konsenja tal-merkanzija *on credit* mis-socjetà attrici lis-socjetà konvenuta a beneficciu tas-socjetà konvenuta stess, u konsegwentement irratifikat kwalunkwe nuqqas procedurali li seta' kien hemm fil-ftehim li ffirma John Cauchi, sabiex is-socjetà konvenuta tkun tista' tiehu l-merkanzija minghand is-socjetà konvenuta *on credit*.

Fid-dawl tas-suespost, fl-opinjoni ta' din il-Qorti, il-legittimu kontradittur f'din il-kawza hija biss is-socjetà attrici.

Konkluzjoni

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi l-kawza billi :

1. tilqa' l-eccezzjonijiet sollevati mill-kjamat in kawza John Cauchi u tilliberah mill-osservanza tal-gudizzju;
2. tichad l-eccezzjonijiet in toto sollevati mis-socjetà konvenuta, Geomike Limited, u
3. konsegwentement tilqa' t-talbiet tas-socjetà attrici u ghalhekk tikkundanna lis-socjetà konvenuta, Geomike Limited thallas lis-socjetà attrici s-somma ta' hamest elef u disa' mitt Euro u sebgha u sebghin centezmu (€5900.77), bl-imghax legali mid-data tal-fattura sad-data tal-effettiv pagament.

L-ispejjez ta' dawn il-proceduri ghandhom jigu sopportati interament mis-socjetà konvenuta Geomike Limited.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----